

24.11.2025

Sosiaalipalvelujen toimialue
Perheiden palvelualue

Lapuan kaupunki
Sivistyspalvelut

Viitaten 21.11.2025 saapuneeseen lausuntopyyntöön koskien lapsivaikutusten arviointia osana Lapuan kaupungin perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaa.

Hyvinvointialueen perheiden palvelualueen lausunto

Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen osalta ei ole oleellisesti lausuttavaa käsillä olevaan Lapuan kaupungin kouluverkkoasiaan eikä toteutettuun lapsivaikutusten arviointiin. Kouluverkkoratkaisulla ei ole vaikutusta lakisääteisten palvelujen järjestämiseen. Palvelut järjestetään sinne, missä toiminta on. Lähtökohtaisesti kouluverkkoratkaisuilla ei myöskään ole vaikutusta asiakasprosessien jatkuvuuteen.

Toteamme yleisellä tasolla, että kouluverkolla ei ole vaikutusta kohdennettujen palvelujen, kuten perhetyön, lapsiperheiden sosiaalityön tai lastensuojelun saavutettavuuteen, koska palvelut jalkautuvat pääasiallisesti perheiden kotiin. Samoin esimerkiksi mielenterveyspalvelut sekä kasvatus- ja perheneuvonnan vastaanotot toteutuvat pääosin hyvinvointialueen tiloissa ja oppilaitoksissa vain tarvittaessa.

Yleisellä tasolla opiskeluhuollon palveluiden osalta oppilaiden siirtyminen isompiin kouluihin parantaa palvelujen saavutettavuutta. Pienissä kouluissa kuraattori- ja psykologipalveluja sekä kouluterveydenhuollon palveluja on saatavilla paikan päällä harvemmin; psykologi- ja kuraattoripalvelut toteutuvat usein sovitusti ja tarpeen mukaan. Oppilasmäärän kasvaessa opiskeluhuollon henkilöstö on enemmän läsnä ja siten paremmin oppilaiden tavoitettavissa. Kouluilla, joissa kouluterveydenhoitaja on paikalla useita päiviä viikossa, oppilailla on paremmat mahdollisuudet hakeutua itsenäisesti terveydenhoitajan avoimille, ajanvarauksettomille vastaanotoille. Pienissä kouluissa on lisäksi haasteita

opiskeluhuoltoon soveltuvien työtilojen puuttumisen vuoksi. Tämä voi heijastua esimerkiksi siihen, ettei asiakkuuteen liittyvä salassapito aina toteudu.

Ennaltaehkäisy

Lapuan kaupungin lapsivaikutusten arviointi -dokumentissa on esitelty Lapuan hyvinvointikyselyn kouluhyvinvointiin liittyviä vastauksia keväällä 2025 teetetyssä kyselyssä. Taulukossa on vertailtu Kauhajärven ja Männikön oppilaiden vastauksia Lapuan kolmen suurimman koulun vastauksiin. Sivulla 38 on esitetty taulukko, jonka mukaan väittämään ”Oppitunneilla on mielestäsi hyvä työrauha” on vastannut ”kyllä” Kauhajärven ja Männikön koulujen oppilaista 49 %, kun taas Keskuskoulun, Ritavuoren ja Liuhtarin koulujen oppilaista 29 %.

Viitaten lapsivaikutustenarvioinnissa esille nousseeseen oppituntien työrauhan vaihteluun, taustatekijöiden selvittämiseen ja niihin puuttumiseen sekä oppilashuoltoryhmien ennaltaehkäisevän aseman vahvistamiseen, toivomme, että kodin ja koulun välinen yhteistyö toteutuu tiiviisti ja tasalaatuisesti kaikissa Lapuan kouluissa. Toivomme, että oppilaat, vanhemmat ja opetushenkilöstö ovat matalalla kynnyksellä yhteydessä opiskeluhuollon toimijoihin, jotta apua voidaan tarjota ennaltaehkäisevästi ja riittävän ajoissa. Yleisellä tasolla oppilaitosten toimintakulttuureissa on eroja kodin, koulun ja opiskeluhuollon yhteistyön toteutumisessa.

Seinäjoella 24.11.2025

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Satu Mäki-Fossi

Satu Mäki-Fossi, palvelualuejohtaja,
perheiden palvelut
satu.maki-fossi@hyvaep.fi

Erja Kivineva

Erja Kivineva, palveluyksikköjohtaja,
neuvola, opiskeluhuolto ja
psykososiaaliset palvelut
erja.kivineva@hyvaep.fi